

Enheten för överklaganden och juridiskt stöd
Lina Jansson

Klagande
Se sändlista

Överklagande av beslut att bevilja ansökan om dispens från reservatsföreskrifter för återvinningsstation i Tollare naturreservat på fastigheten Tollare 5:1, Nacka kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandena.

Bakgrund

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun beslutade den 25 januari 2017, § 14, att med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken bevilja ansökan om dispens från reservatsföreskrifterna för Tollare naturreservat, för att förlägga en återvinningsstation på en parkeringsplats i Tollare naturreservat. På denna plats är det särskilt viktigt att återvinningsstation utformas och sköts så att skräp inte sprids i reservatet. Nämnden avser att utöva tillsyn avseende detta. Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Nacka vatten AB har inkommit med ansökan om dispens från föreskrifterna i Tollare naturreservat för att placera en återvinningsstation på en parkering som ingår i naturreservatet. Enligt reservatföreskrifterna är det förbjudet att uppföra anläggning enligt A1 samt anordna upplag enligt A13. Att placera en återvinningsstation i naturreservatet strider mot dessa föreskrifter och därför krävs en dispens för att få genomföra åtgärderna. Då återvinningskärnen ska placeras på hårdgjord parkeringsyta påverkas inte reservatets rekreativvärden eller växt- och djurliv negativt. En återvinningsstation minskar visserligen antalet parkeringsplatser men antalet bedöms ändå räcka till för ändamålet. Om det i framtiden eventuellt skulle behövas fler parkeringsplatser kan bedömningen göras av en utökning av parkeringsplatsen mot gatan då detta område torde vara av mindre betydelse för naturreservatets syfte avseende rekreation och naturvärden. Nämnden bedömer att återvinningsstationen inte strider mot reservatets syfte då den endast påverkar hårdgjord parkeringsyta intill trafikerad väg. Dispens kan därför medges. Av beslutet framgår vidare att i samband med antagande av detaljplan för området den 23 november 2009 valde kommunfullmäktige att anta planförslaget med undantag för område för återvinningsstation, på plankartan betecknat som E1. Det är samma plats där avfallsenheten nu ansöker om dispens från föreskrifterna samt bygglov att placera en återvinningsstation. Utredning av alternativa platser som avfallsenheten har gjort har diskuterats av stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden och ingen av de föreslagna platserna

Datum
2017-08-17

Beteckning
5051-7647-2017

var lämplig för en återvinningsstation och det hänvisades tillbaka till Tollare naturreservat.

Nacka Miljövårdsråd har överklagat beslutet och har därvid anfört bl.a. följande. Föreningen anser att skäl för dispens mot föreskrifterna inte föreligger. Platsen är en huvudentré till naturreservatet. Entréns funktion försämras då platsen kan bli nedskräpad och därmed mindre attraktiv. Dessutom försvinner ett antal parkeringsplatser för reservatets besökare. Inget av detta gynnar Tollare Naturreservat utan försämrar de rekreativa värdena av reservatet. Om man i en framtid måste fälla träd för att göra plats för fler parkeringsplatser riskerar man även att de biologiska naturvärdena minskar. Föreningen anser att utvecklingen med förtätning i Nacka måste kunna ske utan att skyddade naturområden tas i anspråk för funktioner som hör förtätningen till, t.ex. återvinningsstationer, lekparker, bollplaner och parkeringar. Nackas översiktsplan föreskriver att återvinningsstationer ska planeras i programskedet om det finns ett program för området. Finns inget program för området kan planering av återvinningsstationer ske i detaljplanen. Med rätt planering ska inte naturreservat behöva tas i anspråk för dylika funktioner. Långsiktigt ser föreningen en risk att om Länsstyrelsen tillåter dispens från naturreservatsföreskrifterna i detta fall, att dispenser kommer att nyttjas i stor skala för ianspråktagande av skyddad naturmark.

Naturskyddsföreningen i Nacka och Boo Miljö- och Naturvänner har i en gemensam skrivelse överklagat beslutet och anfört bl.a. följande. Skäl för dispens från naturreservatsföreskrifterna föreligger inte och alternativ plats går mycket väl att finna i det bostadsområde som nu byggs i Tollare. Den valda platsen är olämplig då den utgör huvudentré till naturreservatet. Erfarenheter visar att platser med återvinningsstationer blir skräpiga vilket kan ge en negativ upplevelse av naturreservatets huvudentré. Detta strider uppenbart mot reservatets syfte. Att Nacka kommun underlåtit att planera in en återvinningsstation trots många års planering och ett flertal detaljplaner i Tollare är inte skäl för att ge dispens.

Motivering

Kommunfullmäktige i Nacka kommun beslutade den 25 maj 2009 att med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken bilda Tollare naturreservat. Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald. Rekreativvärden består främst av omväxlande naturupplevelser inom ett större naturområde. Reservatets naturvärden är framförallt knutna till äldre träd och skog med ek och tall.

I reservatsföreskrift A1 anges att det är förbjudet att uppföra byggnad, mast eller anläggning och i A13 anges att det är förbjudet att anordna upplag annat än i samband med skötsel av området och dess anläggningar.

Enligt 7 kap. 5 § första stycket miljöbalken ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska enligt andra stycket också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som

Datum
2017-08-17

Beteckning
5051-7647-2017

behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Enligt 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken får kommunen meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl.

I 7 kap. 26 § miljöbalken stadgas att dispens endast får ges om det är förenligt med föreskriftens syfte.

I förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45, del 2, s. 75) anges bl.a. följande om 7 kap. 7 § miljöbalken. Avsikten med ett beslut om inrättande av naturreservat ska vara att skapa ett definitivt skydd. Endast undantagsvis ska avsteg från skyddet kunna göras. Föreskrifter om markanvändningen enligt 7 kap. 5 § miljöbalken utformas vanligtvis som förbud. *Dispens* från föreskrifterna ska inte ges regelmässigt utan endast om det finns särskilda skäl.

Naturvårdsverket anger bl.a. följande i sina allmänna råd till 7 kap. 7 § miljöbalken. Särskilda skäl bör anses föreligga om åtgärden har en i huvudsak positiv inverkan på områdets prioriterade bevarandevärden. Angelägna allmänna intressen kan i vissa fall utgöra särskilda skäl för dispens från de föreskrifter som meddelats för reservatet om de är förenliga med förbudets eller föreskriftens syfte. Endast i undantagsfall bör enskilda intressen kunna utgöra särskilda skäl för dispens. Det bör i sådana fall röra sig om verksamheter eller åtgärder vars påverkan på naturreservatets syften är försumbara även på lång sikt. (Handbok för bildande och förvaltning av naturreservat, 2003:3, maj 2003)

Av handlingarna i ärendet framgår bl.a. följande. Såvitt framgår av handlingarna avser dispensfrågan en återvinningsstation med 6-7 behållare för insamling av förpackningar och tidningar, informationsskylt och en angöringsyta för tömning. Anläggningen ska placeras intill trafikerad väg, norr om Sockenvägen, på en hårdgjord parkeringsyta. Återvinningsstationen tar ca två parkeringsplatser i anspråk. I övrigt saknas idag en återvinningsstation som kan försörja det nybyggda området Tollare.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har att bedöma huruvida det föreligger särskilda skäl för att undantag från reservatföreskrifterna ska kunna meddelas för åtgärden.

Länsstyrelsen bedömer inledningsvis att en återvinningsstation är en åtgärd som tillgodoser ett angeläget allmänt intresse. Länsstyrelsen finner således att den sökta åtgärden utgör ett särskilt skäl för dispens.

Länsstyrelsen bedömer, i likhet med nämnden, att den sökta åtgärden att anlägga en återvinningsstation på hårdgjord parkeringsyta intill trafikerad väg inte

Bilaga

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Mark- och miljödomstolen. **Observera att du ska skicka eller lämna in överklagande till Länsstyrelsen i Stockholms län, Box 22067 104 22 Stockholm. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till stockholm@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till domstolen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet.** Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det domstolen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter:

- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din mening, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud som kan sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefonnummer 010-223 10 00. **Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.**